

طرح دوره نظری و عملی (Course Plan)

نام درس: اصول و مبانی اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر (شماره درس: ۱۴۱۳۵۱۰۰۲)	
سال تحصیلی: ۱۴۰۵ - ۱۴۰۶	نیمسال تحصیلی: اول
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار زیستی	فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی
روز برگزاری کلاس: یکشنبه ها	ساعت برگزاری کلاس: ۱۲:۳۰ تا ۱۴:۰۰
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (نظری)	دروس پیش نیاز: ندارد
نام مسئول درس: دکتر آسیه منصوری	آدرس دفتر: دانشکده بهداشت/ گروه اپیدمیولوژی و آمار
تلفن: ۰۳۱۳۷۹۲۳۲۵۴	ساعت و روزهای تماس: سه شنبه ۱۰-۱۲
Email: mansouri.arn@gmail.com	

شرح درس

در این واحد درسی دانشجو با فراگرفتن اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر با سیر طبیعی، حیطه های کلیدی اصول و مبانی و راهبردهای برنامه ریزی برای پیشگیری و کنترل بیماریهای غیر واگیر آشنا میشود.

هدف کلی درس

دانشجو پس از کامل کردن این درس قادر خواهد بود چشم اندازهای اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر را تعریف و درک لازم از اهمیت گذار اپیدمیولوژیک با تاکید به مشکلات رایج متدولوژیک این گروه از بیماریها بعنوان بار عمده بیماریها در ایران و جهان را داشته باشد. شناخت از عوامل خطر مشترک قابل تغییر این بیماریها را در طول عمر یک فرد پیدا کند. برنامه های غربالگری، مراقبت و روشهای مداخله کنترل بیماریهای غیرواگیر را به عنوان ابزار موثر و کارا در بهداشت عمومی بداند. رابطه فقر اقتصادی و بیماریهای غیر واگیر را مورد توجه قرار دهد و با اطلاع از منابع داده ها و اطلاعات مرتبط در ایران و جهان اپیدمیولوژی و گزارش توصیفی-تحلیلی بیماریهای غیرواگیر مهم ایران را تهیه و ارائه نماید.

اهداف اختصاصی درس (در سه حیطه دانشی، نگرشی و مهارتی)

۱. دانشجو با اهداف سازمان جهانی بهداشت در مورد اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر تا سال ۲۰۲۰ آشنا شود.
۲. دانشجو برنامه عملیاتی جهانی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر در سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰ و اجزای آن برنامه را بشناسد.
۳. دانشجو با بار جهانی و ملی بیماری های غیرواگیر و عوامل خطر آنها آشنا شود.
۴. دانشجو با مداخلات هزینه-اثربخش در زمینه پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر آشنا شده و اهمیت آنها را درک نماید.
۵. دانشجو اجزای بسته خدمات اساسی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر را بشناسد.
۶. دانشجو نکات لازم در زمینه اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر مهم (بیماری های قلبی-عروقی، پرفشاری خون، دیابت، چاقی، سرطان ها، بیماری های مزمن تنفسی، سوانح و حوادث، افسردگی و اختلالات اضطرابی، اسکروز متعدد، سوء تغذیه پروتئین-انرژی، ناهنجاری های مادرزادی و اختلالات ژنتیکی، کم کاری مادرزادی تیروئید، خودکشی و خودسوزی، اختلالات ناشی از کمبود ید، پوکی استخوان و تالاسمی) با تاکید بر مقدمه و تعاریف آنها، بار آنها، اندازه های توصیفی؛ روند زمانی؛ سیر طبیعی و عوامل خطر آنها؛ توزیع جغرافیایی آنها در جهان و ایران و برنامه های پیشگیری، کنترل و مراقبت آنها در جهان و ایران را فرا بگیرد.
۷. دانشجو بتواند با استفاده از داده های ثانویه به استخراج الگوهای اپیدمیولوژیک بیماری ها بپردازد.
۸. دانشجو بتواند عوامل خطر بیماری های غیرواگیر را اولویت بندی کند.
۹. دانشجو بتواند از شواهد اپیدمیولوژیک برای پیشنهاد مداخلات پیشگیرانه و سیاست های بهداشتی استفاده کند.

منابع اصلی درس

۱. شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یآوری: مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران : جلد دوم – بیماریهای غیر واگیر، تهران، انتشارات گپ- فصل های مربوط به سرفصل های ارائه شده در کلاس.
۲. شورای نویسندگان با سرپرستی دکتر پروین یآوری: مرجع اپیدمیولوژی بیماریهای شایع ایران : جلد سوم- سرطان ها، تهران، انتشارات گپ- فصل های مربوط به سرفصل های ارائه شده در کلاس.
3. Banatvala N, Bovet P. Noncommunicable diseases: A compendium. Taylor & Francis; 2023.

منابع فرعی درس

4. Global action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases 2013–2020. Geneva, World Health Organization; 2013. Available from: who.int/nmh/events/ncd_action_plan/en/.
5. Sustainable Development Goals. New York, The United Nations.
6. Peykari, N., Hashemi, H., Dinarvand, R. et al. National action plan for non-communicable diseases prevention and control in Iran; a response to emerging epidemic. J Diabetes Metab Disord 16, 3 (2017). <https://doi.org/10.1186/s40200-017-0288-4>
7. Organization WH. Tackling NCDs: 'best buys' and other recommended interventions for the prevention and control of noncommunicable diseases. World Health Organization; 2017.

شیوه تدریس

سخنرانی و اسلاید

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی

انجام تکالیف تعیین شده : ۱ نمره، ارائه مباحث تعیین شده برای تدریس در کلاس: ۲ نمره، امتحان کتبی پایان ترم : ۱۷ نمره

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس

به ازای هر غیبت (در صورت مجاز نبودن) به میزان ۰.۲۵ از نمره نهایی دانشجو کسر می گردد.

مسئولیت های فراگیران

- حاضر شدن در کلاس قبل از مدرس
- حضور فعال در کلاس و شرکت در بحثهای کلاسی
- رعایت نظم و انضباط عمومی
- مطالعه دروس تدریس شده در جلسات کلاسی
- انجام تکالیف کلاسی شامل تمرین های واگذار شده و ارائه مباحث مورد نظر استاد درس

تاریخ امتحان میان ترم : برگزار نمی شود

تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۵/۱۱/۲۱

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان

- در صورتی که به هر دلیلی (آلودگی هوا، بارندگی و ...) امکان برگزاری جلسه حضوری وجود نداشته باشد، جلسه به صورت آنلاین برگزار خواهد شد.

- استفاده از تلفن همراه در کلاس، ممنوع می باشد.
- گفتگو دانشجویان با یکدیگر، حین سخنرانی مدرس یا ارائه دانشجو ممنوع می باشد.
- ساعت و تاریخ امتحان کتبی، مطابق با تقویم آموزشی دانشکده می باشد. در صورت نیاز به تغییر، با موافقت آموزش دانشکده بهداشت، تغییر بلامانع خواهد بود.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: اصول و مبانی اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر نیمسال اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۵/۰۶/۲۸	۱۰ تا ۱۲	آشنایی با دانشجویان، معرفی اهداف درس، ارائه طرح دوره، کلیات گذار اپیدمیولوژیک، مقدمه ای بر اپیدمیولوژی بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	-
۲	۱۴۰۵/۰۷/۰۴	۱۰ تا ۱۲	بار جهانی و ملی بیماریهای غیرواگیر و عوامل خطر آنها	دکتر منصوری	-
۳	۱۴۰۵/۰۷/۱۱	۱۰ تا ۱۲	بیماری های غیرواگیر و اهداف توسعه پایدار	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۴	۱۴۰۵/۰۷/۱۸	۱۰ تا ۱۲	برنامه عملی جهانی بیماری های غیرواگیر	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۵	۱۴۰۵/۰۷/۲۵	۱۰ تا ۱۲	بسته خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر (WHO-PEN) - سند ملی پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر (IraPEN)	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۶	۱۴۰۵/۰۸/۰۲	۱۰ تا ۱۲	اصول و روش های مراقبت از بیماری های غیر واگیر و عوامل خطر آنها	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۷	۱۴۰۵/۰۸/۰۹	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی بیماری های قلبی-عروقی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۸	۱۴۰۵/۰۸/۱۶	۱۰ تا ۱۲	خدمات پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر، بسته خدمات قلب و عروق	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۹	۱۴۰۵/۰۸/۲۳	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی دیابت / اپیدمیولوژی چاقی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۰	۱۴۰۵/۰۸/۳۰	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی سرطان ها	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۱	۱۴۰۵/۰۹/۰۷	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی آسم و بیماری انسدادی مزمن ریه	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۲	۱۴۰۵/۰۹/۱۴	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی اختلالات روانی / اضطراب - افسردگی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۳	۱۴۰۵/۰۹/۲۱	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی اختلالات عصبی (آلزایمر - پارکینسون - ام.اس)	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۴	۱۴۰۵/۰۹/۲۸	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی اختلالات ناشی از کمبود ید	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۵	۱۴۰۵/۱۰/۰۵	۱۰ تا ۱۲	اپیدمیولوژی آسیب های سوانح رانندگی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۶	۱۴۰۵/۱۰/۱۲	۱۰ تا ۱۲	ژنتیک اپیدمیولوژی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل
۱۷	۱۴۰۵/۱۰/۱۹	۱۰ تا ۱۲	سنجش کیفیت زندگی در بیماری های مزمن	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل - ارائه نتایج مربوطه به تکلیف تعیین شده در جلسه قبل

